

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **•GORENJEČ•** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Ob dvanajsti uri.

K otvoritvi kranjskega deželnega zbora.

Dne 27. t. m. se zopet zbera v Ljubljani ljudski zastopniki, katere so volilci izbrali, da bi zastopali njihove koristi, da bi izvedli vse potrebno v olajšavo stanja davkoplačevalcev. Napredni poslanci so z dobrim namenom vstopili v deželno zbornico hoté svoje moči posvetiti blaginji naroda. Ne tako poslanci katoliško-narodne stranke.

Se predno so se pred tremi leti zbrali deželni poslanci, so klerikalni listi pričeli s svojim uničevalnim delom. Vsled naloga ošabnega in samoljubnega voditelja katoliško-narodne stranke, dr. Šuštersiča, so pričeli bobnati, kaki prijatelji ljudstva so. Glavna parola jim je bila občna volilna pravica, ki naj reši našega kmeta vsega zla, kakor da bi vsled občne volilne pravice ne bilo potem treba plačevati nobenega davka. Navidezno soglašajo poleg nevednega kmetškega ljudstva tudi nekateri izobraženci in odobrujejo to postopanje klerikalnih poslancev, a to store le iz sebičnih namenov, ker jim to nese. Pošteni ljudje, kakršnih je dobiti tudi med onimi, ki niso naši somišljeniki, pa ostro obsojajo pogubonosno delovanje klerikalnih poslancev, ki tira našo deželo bankerotu v žrelo.

V torek se torej zopet zbera deželni poslanci. Splošno se pričakuje, da klerikalci zopet nadaljujejo svoje hudodelstvo, ker trdijo, da bodo obstruirali vse, izvzemši edino predloge, **ki so na korist ljudstvu.** Za božjo voljo vendar! Kaj pa je ljudstvo? Ali niso to kmetje in tudi meščani? Saj vendar ne pristevajo klerikalci meščanov k živini!? Ali pa jih morebiti vera tako uči? Dognano je, da so mesta z ozirom na davčne dajatve vsa na izgubi, ker so v zvezi z deželo.

Z veseljem bi zastopniki mest glasovali za predlog, naj se mesta izločijo ter imajo lastne finance, dežela pa lastne, kajti potem bi se mestom godilo boljše nego se jim godi sedaj.

Kot svojo časnikarsko dolžnost pa smatramo ravno pred zasedanjem se enkrat opozoriti na nekatera hudodelstva, katerih je kriva klerikalna obstrukcija.

Znano je, da se naša dežela ne more vzdržati, ako ji država ne priskoči na pomoč z mnogimi tisočaki. To se je tudi zgodilo, dokler je deželni zbor redno deloval. A ker deželni zbor ne more vsled obstrukcije dovoliti nikakih prispevkov za vodovode, živinorejo in druge take občekoristne naprave, je tudi država zadržala svoj mošnjiček, kar je storila tem rajše, ker za nabavo orožja vedno potrebuje precej drobiža. Vse tiste tisočake imajo na vesti klerikalni poslanci. Res je dobila »Gospodarska zveza« nekaj tisočev, a ti ne bodo koristili našemu ljudstvu prav nič, ker bodo izginili v brezdanji bisagi. Vodovod, ki ga nameravajo graditi Kranj in sosednje vasi in ki bi bil v vseh ozirih pravi blagor ljudstvu, ne pride do cilja, ker država ne more prispevati s svojim znatnim doneskom, ker dežela vsled obstrukcije ne dá ničesar. Kaj bi pomagala ljudstvu v kranjski okolici občna volilna pravica, če se vsled vživanja okužene mlake pojavi tifus?

Oglejmo si ceste v krajih, kjer grade železnico. V kakšnem stanu so te ceste, a cestni odbori si ne morejo pomagati, ker vsled obstrukcije ne smejo pobirati večje nego 20% doklade. Že samo blejski cestni odbor je v dobi obstrukcije prejel 60.000 K manj. In če pomislimo, koliko bi bili morali plačati tuji podjetniki, ki služijo stotisoče — da, celo milijone — v sklad cestnih odborov, se moramo zgražati nad klerikalci, ki tujcem pomagajo odnesti neštete tisoče. Vrhutega bodo pa uničili vse ondotne ceste, katere bode moralo naše ljudstvo popraviti zopet, ko bodo odšli tujci s polnimi mošnjami. Ali ni to mari velikanska ljudska potreba!? Ubogi vinogradniki bi radi svoje opustošene vinograde obnovili, a dežela jim vsled obstrukcije ne dá podpor in brezobrestnih posojil, vsled česar tudi vlada ne dovoli niti vinarja. Ali ni to ljudska potreba!? Vinogradov ni mogoče zasajati z občno volilno pravico!!

Naši ljudje potrebujejo šole, kar vidimo vsaki dan, ker neuki človek mora služiti le za kulija, dočim boljši kruh je le oni, ki je dobro izšolan. Dobrih šol pa ne bomo imeli brez zadovoljnih učiteljev. Kdo bode pričakoval, da bode učiteljstvo, ki se bori z največjo bedo, posvetilo svojemu narodu vse svoje moči? Učiteljstvo hira in hira in v doglednem času se lahko pripeti, da bode dežela morala skrbeti za veliko število vdov in sirot. Dosedaj smo tudi vedno mislili, da so učitelji ljudje in da so njihove potrebe tudi ljudske potrebe. A katoliško-

narodna stranka obstruira to ljudsko potrebo, dasi iz tega dejstva lahko v kratkem vsled preskrbovanja sirot in vdov nastane velikansko breme za deželo. Ali ni mari šola tudi ljudska potreba? Marsikdo premišluje, zakaj slavna vlada tako ravnodušno gleda to početje. Silno bi bila nespametno, ko bi hotela storiti kaj v tem oziru. Lepo številce tisočakov ji je že prihranila obstrukcija, a zato so prejeli klerikalci nekaj Judeževih grošev za fabrikacijo sleparsko sestavljenih računov raznih konsumov in posojilnic.

Klerikalci vedno vpijejo, da dežela nima denarja, a takoj na to zahtevajo kar stotisoče za ljudske potrebe. Ko bi naš zaslepljeni kmetič le malo pomislil, bi vedel, da, dokler deželni zbor ne napravi proračuna, ne dobi denarja, torej ga tudi dati ne more in najsi je potreba podpore še tako velika. Iz tega bi izprevidel, da se proizvočitelj obstrukcije njegovi najhujši sovražniki, ki ga žono iz rodne zemlje v ameriške in nemške rudnike, kjer pred časom leže v hladni grob,

Ako imajo katoliško-narodni poslanci le še pičico ljubezni do ubogega naroda, naj odjenjajo od hudodelske obstrukcije, ker napočila je že dvanajsta ura.

Kava.

Konec.

Vydrova žitna kava se mora naročiti le naravnost iz Vydrove tovarne v vrečicah po 5 kg, nekateri naši trgovci pa so jo naročili že tudi po več takih vrečic naenkrat in jo sedaj v svojih prodajalnah prodajajo svojim odjemalcem na tehtnico namesto Kathreinerjeve sladne kave. Tako naj bi storili tudi drugi slovenski trgovci ter nadomestili nemško Kathreinerjevo sladno kavo z boljšo in cenejšo slovansko žitno kavo iz Vydrove tovarne. Vsem slovenskim gostilničarjem, tovarnarjem, mojstrom in gospodarjem z večjimi družinami, ki so do-

zdaj vporabljali kakršnokoli drugo kavo, pa bodi najtopleje priporočeno, da si sami naročajo Vydrove žitne kave naravnost iz Vydrove tovarne, da bodo potem dobivali tudi lepi zabavni in poučni Vydrov mesečnik, ki je na leto gotovo vreden 5—6 kron in se ga drugače kakor z naročitvijo Vydrove žitne kave sploh ne dobi.

Vydrova žitna kava ima zelo prijeten okus ter je tudi jako redilna in zdrava. Vsi oni, ki so dosedaj vporabljali Kathreinerjevo jetmenovko, enoglasno priznavajo, da so se Vydrove žitne kave kaj lahko in hitro navadili in da je ista mnogo boljša kakor Kathreinerjeva. Vendar pa dober okus in uspešna užitnost Vydrove žitne kave tudi precej zavisita od tega, če jo kdo zna dobro napraviti ali skuhati. Po lastni izkušnji vem in to priporočam tudi drugim, da se pusti vreti Vydrovo žitno kavo v pokriti posodi delj časa, na pr. en četrt ure, da se močno prekuha ter postane vsled tega bolj močna in gosta. Za primes naj se ji pridene nekoliko bobove kave, Frankove, Ciril-Methodove cikoriije ali one „z zvezdo“, od začetka, dokler se je ni kdo navadil, naj se ji pridèvlje polovico bobove kave, pozneje pa vedno manj. Za otroke, bolnike in stare ljudi pa naj se napravlja Vydrovo žitno kavo brez vsake primesi bobove ali zrnatè kave.

Vydrovo podjetje je za nas Slovence zelo važnega pomena in čuditi se je, da se je slovenska javnost dozdaj še tako malo zanimala za to prekornostno češko podjetje. Le semtertja so po Slovenskem posamezniki, ki znajo ceniti in se tudi z vnemo poslužujejo vsega, kar je dobro in koristno za nje in za njih narod in tako so se z veseljem poslužili tudi Vydrove žitne kave takoj, ko so jo spoznali. Ali ogromna večina našega nezavednega ljudstva se še vedno trdovratno drži svoje „priljubljene“ strupene in drage tuje kave kakor zganjepivec svojega špiritovca. Nekateri nočejo kar ničesar slišati o kaki izpremembi v tem oziru. Pozna se sicer na njih in njihovih otrocih škodljivi vpliv uživanja bobove kave, a to jih ne moti, za to se ne brigajo in še nadalje pijejo bobovo kavo, ker se jim to zdi, če ne posebno dobro, pa

PODLISTEK.

Gospod Janez.

Spisal S—r.

Konec.

Prišli so že daleč ven iz vasi, ko je kaplan Janez naenkrat umolknil. Izmolil je par očenašev, a dalje ni šlo. Mimo njega so začele prihajati čudne podobe, katerih se je bal in se tresel pred njimi kot otrok pred črno nočjo. Bili so spomini in teh spominov ga je bilo strah. Kolikor bolj se je bližal hiši, toliko bolj počasneje je stopal.

Zvezde na nebu so še vedno blestele, sem od juga pa so se vlekli težki črni oblaki, in tupatam se je časih zabliskalo. Nad vso tiho pokrajino pa je legel svečan mir in lahek zefir je semtertja zagibal staro drevo sredi polja, da je zašumelo v tihi noči. In nad vso to naravo je plaval mir vesoljnega stvarstva . . .

Dospeli so do hiše. Kaplanu Janezu se je zibalo pred očmi, ko je stopal čez prag in komaj je opazil ob-jokano, zgrbljeno Čukovko.

«Mir vam bodi!» je izpregovoril z zamolklim glasom in stopil v malo, nizko sobo k bolnici.

V kotu v postelji je ležala bolna Micka; oči je imela zaprte, njen obraz je bil bled in upadel, zraven sebe pa je imela malo dete. Nasproti postelji je bila pogrtnjena miza, na kateri je stalo razpelo z dvema prižganima svečama. Kaplan Janez je postavil Najsvetejše nanjo, poškrupil bolnico, sobo in navzoče z blagoslovljeno vodo, molil in mignil drugim, naj gredo ven.

Micka se je uprla siloma na obe roki in se sklonila v postelji.

«Ali ste vi, gospod Janez?» izpregovorila je s slabim glasom in mu gledala nepremično v obraz.

Slišal jo je komaj, skoro ni bilo glasu iz prsi in samo ustnice so se gibale, in vendar ga je to vprašanje tako pretreslo, da je nenadoma začutil kakor mrzav in vročino po celem telesu. Vsedel se je na bližnji stol zraven njene postelje.

Nekaj časa je vladala grobna tišina po sobi, čulo se je le težko, enakomerno dihanje bolnice in šepetanje v veži čakajočih ljudi.

«Vedela sem, da pridete, in prav je, da ste prišli,» pričela je zopet Micka s slabim, tresajočim se glasom. «Prišli ste in prinesli zadnjo popotnico oni, koje nesreče krivi ste edino vi. Čudno se vam bo zdelo, kajne? In vendar je resnica, da ste me vi, gospod kaplan, spravili v toliko nesrečo. Vi pripravili ste me ob ves dušni mir in do tega, kar sem zdaj . . . Prisilili ste me, da sem morala vstopiti v Marijino družbo, ko bi bilo bolje, da ne bi nikoli. In takoj po vstopu začeli ste me tako zvijačno nadlegovati, da sem se vam morala udati. Pripravili ste me na rob obupnosti in pogubljenja. Čemu me niste pustili na miru, ko sem z mirnim in veselim srcem zrla v bodočnost? Čemu ste mi zagrenili mlado, nežno življenje, polno upov in nad, ter mi zasejali kal nesreče in nemira v moje srce? . . . Glejte jo, podobico, ki ste mi jo podarili, ko sem bila prvič pri vas. In takrat bila sem še čista, nedolžna, otročja, in vi dajali ste mi v teh otročjih letih odvezo malenkostnih grehov ter me poučevali v krščanski ljubezni. In pozneje? — Ha ha, pozneje pa ste vse drugače z menoj uganjali pod pokroviteljstvom Marijine družbe in spovednice ter va-

vsaj — imenitno. Mnogi v svoji imenitnosti in nesmi-selni osebnosti zabavljajo čez žitno kavo ter pravijo, da je za nič, da bi je ne mogli piti za nobeno ceno i. t. d., dasiravno je niso še nikdar pili in torej še ne vedo, kakšna je. To so pač puhli in otročji predsodniki, ki ni-kakor niso dostojni za pametne in odrasčene ljudi.

Tudi otrok se včasih kuja in brani jesti kako jed, katere še ni nikdar prej poskusil, ker se mu dozdeva v njegovi otročji domišljiji, da ni dobra; ko pa se mu ista podtakne s kako zvijačo, je ne more prehvaliti.

Poznam tudi neko gospo, ki je večkrat rekla, da bi nikakor ne mogla piti same žitne kave. Slučaj pa je na-nese, da je kuharica enkrat, ko je morala hitro napra-viti kavo za na mizo, imela doma samo žitno kavo, bo-bova kava pa ji je popolnoma posla. Zato je v tej zadregi napravila kavo le iz prežganega žitnega zrnja iz Kath-reinerjeve tovarne, Franckove cikoriije in mleka, pa napravila jo je nekako močnejšo ter z večjo skrbnostjo in previdnostjo kakor po navadi, in glejte, gospa, ki je prej govorila, da bi ne mogla piti same žitne kave, ni niti spoznala, da pije žitno kavo brez primese bobove kave.

Tako človeka največkrat le varajo, slepijo in vodijo za nos tisti nespametni in otročji predsodki.

Zatorej, dragi rojaki gorenjski, ne zametujte več svoje in svojega naroda koristi, ki jo vama ponuja bratski narod češki z novo Vydrovo kavo. Poskusite je vsaj, in ako bo de vam tako ugajala kakor meni, ostanite zvesti in stanoviti njeni odjemalci ter se več ne dajte pre-motiti od nobenega tujega agenta, ki mu je mar le vaš denar, sicer pa vam ne privošči ničesar dobrega. — c.

V Kranju, 24. septembra.

Kronanje srbskega kralja se je vršilo 21. t. m. ob velikanskem navdušenju ondotnega naroda. Pripetilo se ni nič neljubega. Kronanje naznanilo se je s 101 strelom. Znake pri kronanju so držali škof iz Niša, Žiće, Sabca in Zaječara.

Jugoslovanska umetniška razstava v Belgradu. V nedeljo, 18. t. m., ob desetih dopoldne je bil otvorjen

šega izbornega govornega talenta. Poglejte ga, malega črviča, to je sad vašega greha — — —

Tisto noč je grozno grmelo in treskalo in dež je lil kakor iz skafa. Po vasi je ležalo vse polno nakopičenega kamenja in peska, ki ga je bila deroča voda skupaj znesla. Po malih obcestnih jarkih pa je tekla umazana dezevnica.

Stara Urša ni zatislila celo noč oces. Strah jo je bilo te grozne noči in molila je za gospoda kaplana, da bi se mu kaj zlega ne pripetilo na potu. Ko pa je prišla zjutraj mlekarica v farovž, pravila ji je Urša, vsa objo-kanih oči, da gospoda kaplana še ni domov.

«Šli so v Podgorico obhajati Čukovo Micko,» pra-vila je Urša in ihtela. «Jaz bi jim rada odsvetovala, ali saj poznate našega gospoda, da je pri njih vsaka be-seda odveč. Na konec sveta bi šli, ako bi bilo treba in če bi bilo še tako pozno. Celó noč nisem zaspala in vedno sem molila, da bi jih ljubi Bog obvaroval kake nesreče. In naenkrat se mi je zdelo, da jih slišim mimo moje sobe priti in da so me poklicali, potem pa je bilo zopet vse tiho. Oh, kako dobri so bili vedno z nami in v spovednici so tudi tako lepo govorili; joj, joj, to je preveč, če bi izgubil tako dobrega gospoda. Tega že ljubi Bog ne pripusti.» — — —

Čukova Micka je umrla še tisto noč, kaplana Janeza pa so dva dni potem našli v močno narastlem vaškem potoku, med umazano travo in dračjem, ki se je kupi-čilo v veliki skupini po njem. Gotovo ga je slaba vest pognala v mrzle valove.

v Belgradu shod zdravnikov in prirodoslovcev. Ob enaj-stih pa je otvoril kralj Peter prvo jugoslovansko umet-niško razstavo. Otvorjenju je prisostvovala vsa jugo-slovanska omladina, mnogo pisateljev, umetnikov in drugih odličnjakov. Razstava je zelo lepa. Najbolj so zastopani Slovenci s 160 deli, za njimi pridejo Hrvatje s 120, Srbi z 90 in Bolgari z 80 deli. — V ponedeljek dopoldne je bil na svečan način otvorjen kongres jugo-slovanske omladine in dne 20. t. m. je bila ustanovljena jugoslovanska umetniška zveza, kateri bo centrala v Belgradu. Ta dan je dospel v Belgrad tudi črnogorski prestolonaslednik Danilo, ki je bil navdušeno sprejet.

Italijanski prestolonaslednik. Vest o rojstvu pre-stolonaslednika v Italiji je zbudila veliko veselje tudi v Črnigori. Takoj dopoldne se je zbrala v Cetinju velika množica ljudstva ter šla z godbo na čelu pred knežji dvorec in italijansko poslanstvo ter navdušeno klicala. Še isto dopoldne se je obhajala zahvalna maša, kateri sta prisostvovala knez in kneginja. Izstrelilo se je 21 strelkov v znak velikega veselja cele dežele, da je Črnogorka rodila Italiji bodočega kralja.

Splošna stavka v Italiji. Medtem, ko se vse ve-seli in raduje rojstva prestolonaslednika, je izbruhnila med italijanskimi delavci splošna stavka. Povod temu je bila krvava tragedija med italijanskimi vojaki in kmeti v Buggeru pri Trapanih. Ta dogodek je porabila tedaj socialna demokracija ter razvila takoj najobširnejšo agi-tacijo za splošno stavko, katera se je bila že pričela v posameznih krajih. Kakor je bilo slišati, je bil položaj jako resen in nad vse kritičen. Dne 16. t. m. so bile demonstracije v Milanu, kjer je več demonstrantov vdrló v pivnico «Cassanova» ter zabodlo tam z noži zobozdrav-nika Gavolola, ker je v delavce metal krožnike. Dve sumljivi osebi so zaprli. Dne 17. t. m. popoldne pase je pričela v Milanu splošna stavka. Sklican je bil velikanski shod, katerega je obiskalo nad 30.000 oseb. Stavkujoči so zahtevali, da naj odstopi Giolittijevo ministrstvo. Mi-lanski župan se je podal nalašč zaradi tega v Rim, od-koder je brzojavil, da je ministrski predsednik Giolitti obljubil varovati zborovalno svobodo, in da se vojaštvo ne bo vmešavalo v stavko. A zborovalci niso vzeli na znanje te brzojavke. Shod se je zaključil z velikim vri-ščem, ker so se radikalni elementi stegli z onimi, ki so prigovarjali k miru. Osrednji kolodvor je bil zastražen s konjeniki, kateri so branili dostop demonstrantom, ki so hoteli razdreti železniške tire. Tir okoli mesta je bil zastražen z vojaštvom. Točno opolnoči so vsi železničarji ustavili delo. Vsak vlak se je vstavil tam, kjer je bil opolnoči. V Turinu so štrajkujoči na mestni železnici križpota zaprli s kamenjem in potrgali vse električne žice. Množica je potem napadla železniško postajo in postajno poslopje. Orožništvo in policija sta streljala ter ranila več izgrednikov, eden je bil na licu mesta mrtev. Tudi več redarjev je bilo ranjenih. — V Genovi je prišlo do krvavih spopadov s policijo, pri katerih je bil ranjen en uradnik, pet redarjev in več orožnikov ter štrajkujočih. Stavka se je razširila tudi po bližnji oko-lici. V Sampieodaveni so štrajkujoči v popolni temi na-padli železniško postajo in razdri tir v dolgosti 40 metrov, razbili več železniških voz in pokončali svetilke. Vsled tega je promet Genove s severom ustavljen in manjka že kruha in mleka. V Rimu so v soboto opoldne izšli zadnji rimski listi, potem so tiskarne zaprli. Tudi v Be-netkah je bil ustavljen promet na železnici in na morju. Dne 19. t. m. so v Rimu in Turinu delavci zopet pričeli z delom. Tudi v drugih stavkarskih mestih je zdaj mir. Minister Giolitti, ta pa res zna. Obljubil je namreč socialističnemu poslancu Labrioliju, da ne bo ni-koli pustil oboroženi sili posesti med delodajalce in delo-jemalce ter obžaluje zadnje dogodke. In velikanski štrajk, ki je grozil nakopati celi deželi ogromno gorja, je ustavljen.

V Macedoniji so še vedno boji z vstaši. Jako hud spopad je bil pri vasi Danje, kjer je kakih 100 mož bro-ječa bolgarska ustaška četa napadla oddelek turških oro-žnikov. Boj je trajal štiri ure. Mrtev je obležal poveljnik čete in en ustaš, a tudi več Turkov je bilo ranjenih. Vstaši so se potem umaknili v vas Lenište, kjer so jih

napadli turški vojaki. Nastalo je grozno klanje, iz katerega se je rešilo le nekaj ustašev. — Tudi v Mulašu je prišlo do spopadov med turškimi vojaki in vstaši. — Iz Peči poročajo, da so Turki zopet umorili 9 Srbov, in sicer v vasi Sinaj 4 in v Ravnici 5. V gilanskem okrožju pa Turki ropajo, krađejo in more.

Rusko-japonska vojna.

Dnevi pri Liaojanu so bili za Japonce pravi dnevi groze. Rusi so se sicer umaknili, a popolnoma v redu. To pa so lahko storili, ker jim Japonci sploh niso mogli slediti radi velikanskih izgub. Po zatrdilu nekaterih časopisov so znašale te izgube do 40.000 mož, mrtvih in ranjenih.

Tako se kaže zdaj tista japonska sreča. Tu je zdaj tisti od nas z matematično gotovostjo pričakovani trenutek, ko se začnajo uspehi obračati na rusko stran. Ali to je šele začetek — konca japonske sreče, ki je bila takorekoč umevna ob vseh ugodnostih, ki so bile na japonski strani, dočim so morali Rusi premagovati neštete neugodnosti in takih, kakršnih ne bi tako srečno zmogla nobena druga vojna. Liaojan je bil takorekoč samo polovičen, drago plačan, nezaten taktičen uspeh. Medtem pa se Port Artur še vedno upira in Kuropatkin ima še vedno v svoji oblasti pozicijo, s čimur dokazuje, da je v resnici pravi vojak, ki vzlic neugodnim razmeram, v katerih se je vojna pričela, dela sovražniku velike preglavice.

Čuje se, da je japonska vojna uprava sklicala en letnik črne vojske pod zastavo. Sklicani so vsi moški od 32. do 40. leta. S tem je tedaj Japonska jasno dokazala, da nima več regularne armade na razpolaganje. Prvotno sploh ni mislila, da bo k temu koraku prisiljena. Po prvih večjih izgubah je sicer začela računati tudi na to skrajno sredstvo, a v načrtu je imela, da se milica skliče šele prihodnjo spomlad. Zadnji čas pa so imeli Japonci pred Port Arturjem in v Mandžuriji tako velikanskih izgub, da jim ni preostajalo drugega, kakor se poslužiti tega skrajnega sredstva. S sklicanjem milice upa Japonska, da sestavi iz njih osem divizij, ki bodo skupaj štele 120.000 mož.

Kakor se splošno sodi, se bodo prihodnji boji vršili pri Tijenlingu. Ondotne ruske pozicije so utrjene že od meseca julija. Močne ruske čete stoje pred Mukdenom in Tijenlingom.

Japonska armada se nahaja skoraj na pol pota proti Mukdenu nasproti Kuropatkinovi predstraži, s katero so se spoprijele japonske čete generala Oku, ki je 25 kilometrov južnozapadno od Mukdena. Posamezni vspehi še niso znani.

Izpred Port Arturja se poroča: General Steselj je dobil naročilo, da naj Port Artur drži na vsak način vsaj še en mesec. Potem se bo vsa taktika ruske armade premenila.

16. t. m. proti tretji uri zjutraj so Japonci napadli z enim bataljonom reduto pri vodovodu, bili so pa od garnizije odbiti. Japonci so pri teh napadih izgubili mnogo vojakov.

20. t. m. naskočili so zopet Port Artur in nadaljevali do noči. Vsa znamenja kažejo, da skušajo Japonci vzeti razne glavne utrdbe na severno-vzhodni strani Port Arturja, kar se jim pa dozdaj še ni posrečilo. Poškodovane utrdbe so Rusi kmalu zopet popravili. Rusi so uverjeni da Port Artur ni nikoli mogoče zavzeti. Japonske izgube pri zadnjih naskokih na Port Artur so naravnost grozovite. Okolica je nepregledno mrtvaško polje, kjer na tisoče mrtvih vojakov okužuje zrak.

Najnovejše poročilo se glasi, da pride vseeno pri Mukdenu že v kratkem do bitke. Japonci zelo močno prodirajo. Vse polje je pokošeno, da ne ovira streljanja. Zunanje ruske pozicije so pri reki Hunko.

Dopisi.

Iz Šenčurja. Z zadnjo notico »Zakaj vera peša?« v »Slovenskem Narodu« z dne 13. septembra smo prisiljeni se baviti nekoliko natančneje. Gasilno

društvo v Šenčurju pri Kranju ni strankarsko društvo. Delalo pa je to društvo zadnje čase mnogo in je, neoziraje se na stranke, z veliko požrtvovalnostjo kupilo novo brizgalno opravo in si sezidalo nov dom. Že z ozirom na požrtvovalnost odbora in brezplačno delavnost moštva pri zgradbi doma upali smo, da poenjajo nasprotstva proti temu tako koristnemu in človekoljubnemu društvu, oziroma njegovemu načelstvu. In res si je društvo pridobilo simpatije cele vasi in okolice, razven par zagrizencev, seveda skrajno ponižnih župnikovih pristašev z njim na čelu. Ti so si šteli v dolžnost metati društvu polena pod noge pri vsakem koraku. Toda to bi se bilo pozabilo in prezrlo. Pustite pse, naj lajajo — to kaže le, da jahamo — ko bi ravno naš župnik ne bil postavil krone vsemu. Na podlagi društvenega odborovega sklepa se je imela vršiti slavnost gasilnega društva po določenem sporedu, v katerem je bilo tudi blagoslovljenje oprave in doma. Podnačelnik društva, g. Gašperlin, je naprosil g. župnika že v soboto, dne 3. septembra, da opravi cerkveni obed na dan slavnosti. G. župnik mu je rekel, da pred 4. uro popoldne ne more, če je naprosil nekega govornika, ki bo »dekleta nekoliko vzel v roke«. (Njegove lastne besede) Z ozirom na to, da je bilo blagoslovljenje določeno ob treh, je šel g. blagajnik društva, in sicer v sredo, dne 7. t. m. popoldne prosit g. župnika, da izvrši blagoslovljenje ob treh, ker društvu ni mogoče več predruščiti programa, ker so plakati že nalepljeni in vabila že razposlana. Župnik je nato obljubil, da bo že gledal, da blagoslovi ob treh, morda kako minuto pozneje, »kar je pa brez pomena«. V sporedu slavnosti je bil tudi ples na prostem na v ta namen napravljenem odru. Župnik je vedel za to že na praznik in je imel v cerkvi govor proti plesu, pri katerem je zaklinjal stariše, da ne smejo pustiti svojih otrok na plesišče. Seveda se je le malokdo brigal za njegov govor. Le eden, ki pa je nekoliko gluha, je pripovedoval po va-i, da so go-spod oznanili na prižnici, da ne bodo plesali. V nedeljo zjutraj na dan slavja je pa dobil načelnik društva od g. župnika Kukelja naslednje pismo: »Št. 195. Slavnemu načelstvu prostovoljne požarne brambe v Št. Juriju. Glede na blagoslovljenje brizgalnice in šrambe za gasilno orodje — za katero blagoslovljenje ni podpisanega nihče vprašal, če ga bo blagoslovil, še manj prosil, da bi ga blagoslovil — je prečastito knezoškofijstvo z odlokom z dne 10. t. m., št. 3791, določilo naslednje: „Zaradi tega, ker je v vspredu slavnosti gasilnega društva ples, se blagoslovljenje brizgalne in šrambe za gasilno orodje ne bo izvršilo popoldne po službi Božji, ker se ne spodobi, da bi po končanih cerkvenih obredih takoj sledila šumna posvetna veselica s plesom, ki je pogostokrat velika priložnost, da se Bog žali. Ker je pa gasilno društvo občekori-tna naprava, se bo blagoslovljenje izvršilo po predpoldanski službi božji, t. j. po deseti sveti maši.“ Toliko na znanje s pristavkom, da se popoldanska veselica pred izvršeno popoldansko službo Božjo začeti ne sme; ker bi se motila javna služba Božja in ljudje od nje odvrčevali. Urad župnije Št. Jurij pri Kranju, 10. septembra 1904. Ant. Kukelj, župnik.« Konec prih.

Otvoritev sadne razstave v Radovljici na Gorenjskem.

(Izvirno poročilo.)

V soboto, 17. t. m., se je na uprav slovesen način vršila otvoritev sadne razstave v Radovljici na Gorenjskem. Točno ob polenajsti uri dopoldne so prispeli na lice mesta gg. deželni predsednik baron Hein s g. soprogo, deželni glavar Oton pl. Detela, župan ljubljanski Ivan Hribar, c. kr. okrajni glavar radovljiški Oton pl. Detela, dvorni svetnik Dralka, državni in deželni poslanec Jos. Pogačnik, dekan radovljiški Janez Novak in razni drugi dostojanstveniki ter več odličnih dam. Na čelu razstave so jih pričakovali zastopniki uradov, šolstva, duhovščine, občin in mnogo odličnega občinstva.

Na to je bil slovesen vhod v razstavno, krasno ozajšano poslopje. Potem, ko je deželni predsednik pozdravil razne udeležnike slovesnosti ter jih odlikoval z nagovorom, je stopil okrajni glavar ter častni predsednik razstave visokoč. g. pl. Detela na vzvišen prostor pred piramido z doprskim kipom Nj. Velič. cesarja Franca Jožefa I. ter v krasnem in jedrnatem govoru najprej v lepi slovenščini in potem v nemškem jeziku opisal započete razstavne misli in razvoj trudapolnega delovanja do izvršitve razstave. Jedro glavarjevega govora je bilo približno to-le: Ko je letos pomladi tako bujno cvetela vsa naša sadonosna dežela, sprožila se je v Radovljici lepa misel, da bi se naj priredila na Gorenjskem sadna razstava. Nekateri možje so vzeli delo v roke in je privedli srečno tako daleč, da je bila razstava zagotovljena. Ali ker so se v odboru za prireditev razstave pojavila nekatera nesoglasja, kar se pač mnogokrat pripeti, dala je razstavi svoje pokroviteljstvo c. kr. kmetijska družba in slavni deželni odbor je odposlal deželnega potovalnega učitelja g. Gombača, da vodi nadalje strokovna dela. Uspeh skupnega delovanja pa je, da imamo pred seboj sadno razstavo, kakršne še ni videla naša Gorenjska in kateri mora dati svoje priznanje vsak, kakor tudi neutrudljivemu in požrtvovalnemu delovanju osnovalnega odbora. Čeravno so nam v teku poletja razne elementarne nezgode uničile tudi na sadju marsikatero lepe nade, vendar kaže ta razstava, da rodi naša lepa domovina toliko krasnega sadja, da moramo biti iznenadeni. In ravno ta razvoj sadjereje nam iznova priča, da je mogoče mirno napredovati le v državi, katero vlada tako ljudomili vladar kakor je Nj. Veličanstvo naš presvitli cesar Franc Jožef I., katerega Bog živi! Glavarjevemu govoru je sledil gromovit: «Živio!» na cesarja in je zadonela raz krasno improviziran oder cesarska himna, kar vse je veličastno odmevalo po širnem, akustično sestavljenem razstavnem poslopju.

Govoru g. okrajnega glavarja sta sledila krasna govora g. dež. Inega glavarja in strokovnega vodja g. Gombača o bistvu razstave in pomenu sadjereje, na kar je deželni predsednik v kratkem in stvarnem, slovenski in nemški izvedenem govoru otvoril razstavo in se je pričel ogled iste. Deželni predsednik se je mudil v razstavi čez poldrugo uro in se je izrazil o isti nad vse laskavo. Čudil se je krasnemu sadju, katerega ima dežela Kranjska in je ponovno pohvalil trudaljubivo dejanje osnovalnega odbora razstave ter raznih drugih na razstavi sodelujočih faktorjev. Deželni predsednik je očitno zadovoljen ostavil razstavo. Istotako laskavo so se o razstavi izrazili gg. deželni glavar, župan Hlibar, državni poslanec Pogačnik in drugi dostojanstveniki. Izražali so svoje priznanje osobito osnovalnemu odboru, obstoječemu iz gospodov: Ivana Dernača, Ivana Fajdiga, Franciška Gombača, Ivana Korošina in Antona Kosmača, kateri odbor se ni ostrašil nobenega truda, nobenih zaprek in skrbi, da izvrši to zares ogromno delo. G. deželni glavar je z daljšim govorom odlikoval g. Iv. Fajdiga kot sprožitelja razstavne ideje in se žnjim poovarjal o pomenu razstave za domači gospodarski napredek in zlasti o težkočah in ovirah, katere je bilo treba premagati z jeklene voljo, da je prišlo do tako lepe izvršitve tega prekoristnega podjetja.

Obisk občinstva v razstavi v soboto popoldne in v nedeljo je bil v primeri z okoliščinami in hladnim vremenom res lep. Razstavo je obiskalo v prvih dveh dneh nad 500 gostov iz cele Kranjske. Sodba je bila že v tem prvem začetku ta, da tako lepe razstave že dolgo ni bilo na Kranjskem. Na razstavo je že do otvoritve poslalo svoje sadje, razne pijače, stroje, vrtno žice in drugo nad 100 razstavljalcev. Sadnih vrst je razstavljenih več nego 100. Posebno se je odlikovala s svojim lepim sadjem Notranjska, osobito Vrhnika in Idrija, pa Logatec. Določila so se tudi že prva odlikovanja in je bilo odlikovanih 62 razstavljalcev, med njimi 6 s prvim častnim darilom.

Ker bo treba še mnogo poročati o tej zanimivi razstavi, omejili smo se za prvo na to kratko poročilo in pristavimo za danes le še toliko, da naj oni sadjarji, ki

žele razstaviti, pošljejo svoje pridelke prej ko mogoče. Istotako naj nikdo, ki količkaj more, ne zamudi prilike, da si ogleda to lepo sadno razstavo.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Učiteljske vesti. Absolvirani učiteljski kandidat g. Josip Jeglič je nastavljen kot začasni učitelj v Selca in bo obenem oskrboval ekskurendno šolo v Podlonku. — Kot suplentinja na dekliški ljudski šoli v Trziču je imenovana gospica Alojzija Stebi. — Gospica Ljudmila Mazgon iz Zgornje Krke pride na 4. razredno ljudsko šolo v Mengiš. — Za učitelja v Kamniku je imenovan g. Fr. Bratoš.

Poročil se je g. Josip Klinar, tehnični uradnik kranjske industrijske družbe na Savi pri Jesenicah, z gospico Zofijo Zajc, hčerko g. davčnega višjega nadzornika Zajca v Ljubljani.

Interview z znamenitim politikom Koblarjem. Ker je kranjski dekan Koblar tako vsestranski razvil svoje delovanje in zlasti vsled tega, ker je preč. gospod dekan sedaj nekam utihnil, oglašil se je v našem uredništvu kmet Jur in nas naprosil, da izposlušemo na primeren način, če bi bil preč. g. dekan pri volji milostno sprejeti ga v avdijenci. Seveda bi taka avdijenca morala biti brezplačna. Kmet Jur hoče namreč zopet nadaljevati svoje politično potovanje in kot nepristranski časnikiar ne mara izogniti se tudi «slovečega» politika Koblarja, vsled tega poslednjega milostno prosi za avdijenco. Vprašal bi ga med drugim rad, kako misli prečastiti o položaju, nastalim v Kranju po zadnjih občinskih volitvah; nadalje, če sta se že pobotala s škofom radi dijaškega konvikta in pod kakimi pogoji oddaja prečastiti stano vanje v izpraznjeni škofiji; vprašal bi ga naposled rad, če mu je srce kaj trepetalo, ko je šel letos, ko je bil na novi maši v Mengišu, mimo kapelavnice, kjer je nekdan kot mlad kapelan prežil lepe, sladke urice i. t. d. i. t. d. Toraj cel kup perečih in nujnih vprašanj, o katerih hoče kmet Jur temeljito poučiti «Gorenjčeve» čitatelje. Izvoli naj kmetu Jurju naznaniti po pošti, poste restante Kranj, ali pa, če mu je preveč za dopisnico, lahko oznanj jutri v nedeljo zjutraj na prižnici, kam in kdaj sme priti kmet Jur k njemu v avdijenco.

Mavčički župnik je posebno hud nasprotnik «slabih in pohujšljivih» časopisov. V tem nas je prepričal že prej in posebno pa še pretečeno nedeljo. V njegovih plitvih govorih ne omenja sicer naslova, vendar se je pa to nedeljo toliko razgrel nad istimi, da so mu zmedli skoro um. Oznanil je namreč raz leco, da bode v sredo kvaterni nedelja in v sredo sv. apostol Matej! Gospod župnik, ne hudujte se toliko nad volkom, katerega ni v naši fari, namreč «dihur», najbolj smrdljivi in okužljivi časopis, ki je v štirih izvodih izhajal k vam, ta je že poginil. «Narod» je tam nepo nan, «Gorenjec» životari ondi v enem izvodu in ta vas ne sme toliko razburjati, da napoveste iz srede nedeljo in da evangelista izpremenite za apostola! Ne mislite tega, da se morajo gosla razbiti vsakemu, ki gode pravico, in rešeni bode tistih praznih skrbi, ki se vam brzkone od zgoraj dol injunktirajo. Menda ste se pa hoteli s tem vašim praznim maščevanjem izkazati hvaležnega kranjskim pomagačem, ki so vam pomagali na noge, da ste bili kos vendar enkrat položiti zaostale letne cerkvene račune.

Seja kranjskega občinskega odbora od 23. t. m. Na županov predlog se sklene kolikor mogoče omejiti kopanje peska na občinskem pašniku pod Gastejem. — Meščanski godbi se dovoli 200 kron podpore. — Odbor se izjavi neugodno o neki prošnji za koncesijo izkuhe. — Ker se je pri javni dražbi, izvršeni v svrhu oddaje mestnih njiv v najem, dosegla prenizka najemnina, se sklene dražbo razveljaviti in namesto njiv napraviti travnike. — Občinski odbor vzame odobruje na znanje poročilo o računskem zaključku dijaške kuhinje za upravno leto 1903/04, določi pregledovalcem računov obč. odbornika K. Jagra ter F. Krennerja, izvoli v odbor dijaške kuhinje kot svoje zastopnike iznova obč. svetovalca V. Majdiča in obč. odbornika dr. E. Šavnika ter A. Šlam-

bergerja in izreče dosedanjemu odboru dijaške kuhinje zahvalo na požrtvovalnem in vztrajnem delovanju. — Istotako se odobri računski zaključek mestnega kopalšča s prebitkom K 270'06, revizorjem se določita obč. odbornika J. Majdič ter M. Matiašič in se izreče zahvala kopalškemu nadzorovalnemu odseku. — Po daljši debati sprejme obč. odbor predlog stavbenega odseka, da se pod gotovimi pogoji odstopi kos občinskega sveta vrtnarju F. Suhadolniku pred slednjega novoizidano hišo in da se sprejme v zameno kos Suhadolnikovega vrta poleg savskega šetališča. — Ko se odbor soglasno pritrudi prejemni listini Franc Omersove ustanove za mestne uboge, zaključijo župan sejo.

Telovadno društvo «Sokol» se snuje na Jesenicah in v Kamniku. Pravila so se že vložila deželni vladi v potrjenje.

Volitev upravnega odbora mestne hranilnice v Kamniku se je vršila dne 5. t. m. Izvoljeni so gg.: Andrej Albrecht, hišni posestnik; dr. Ivan Kladva, c. kr. deželno-sodni svetnik; Ivan Košir, trgovec; Ivan Lavrenčič, dekan; Martin Novak, c. kr. višji poštar; Emil Orožen, c. kr. notar; Josip Potokar, c. kr. višji davkar v pokoju; Franc Regally, c. kr. sodni pristav; Anton Slatnar, tiskar, in Franc Šubelj, trgovec — vsi v Kamniku.

Preložil se je kraj za kontrolne shode iz Poljan nad Škofjo Loko v Gorenjo vas.

Nevarnega cigana so zaprli. Posrečilo se je dobiti cigana Alojzija Breščaka, ki je bil leta 1876 rojen v Kranju in je pristojen v Kresnice pri Litiji. Zadnji čas so ga zasledovali radi ropa; klátil se je precej dolgo po Ljubljani in okolici, pa ga kljub vsemu poizvedovanju niso mogli nikjer zasačiti. Te dni ga je šel lovit žand. postajevodja v Trzinu. Iskal ga je po vseh vaseh levega savskega brega do Kranja. Tukaj je vzel seboj še enega orožnika in obema se je posrečilo ga vloviti v gorovju blizu Preddvora v neki na samem stoječi kajži ravno v trenutku, ko je pravil kmetom, da ga orožniki ne dobe živega v roke.

Obesil se je še — kakor se nam poroča — v ponedeljek dne 19. t. m. Franc Slanovec, posestnik v Smartnem pri Cerkljah na Gorenjskem. Nasli so ga šele v četrtek dne 22. t. m. v podgorskem gozdu blizu Kamnika. Pri sebi je imel nad 500 K gotovine, srebrno uro in veržico. — Čudno se nam zdi, da se je, odkar je slaboglasni Kos za kapelana v Cerkljah že drugi kmet obesil v tej fari! Ali je to znamenje časa?

Na Savi pri Jesenicah je včeraj popoldne umrla gospa Cecilija Krašovic v starosti 78 let. N. v. m. p.!

Škofjeloški občinski svet je imel danes v soboto 24. t. m. ob 6. uri zvečer svojo sejo. Podrobno poročilo prinesemo v prihodni številki.

Iz Selc. Dne 4. oktobra bo v Selcih živinski semenj. Opozarja se na ta semenj trgovce s prešiči in bušami. Dobro bi bilo, ako se nekaj te vrste živine prižene na semenj, kajti kupcev bo dovolj.

Spomlad v septembru. V spodnjem drevoredu ob Savi pod Kranjem je videti kostanjevo drevo, ki ima več jako lepih cvetov. Gotovo redk slučaj.

Od sadne razstave v Radovljici. Odbor razstave je sklenil znižati vstopnino v razstavo po razmerju vsem šolskim in drugim zavodom za slučaj skupnega obiska razstave. Vodstva srednjih in ljudskih šol naj blagovolijo to sprejeti na znanje in morda misliti na to, da bi tudi naša učeča se mladina ogledala to lepo razstavo in črpala iz nje potreben pouk. Posebno bi obisk razstave utegnil koristiti tudi gojenkam učiteljskih in vzgojevalnih zavodov.

«Zveza slovenskih pevskih društev» je zborovala zadnje nedeljo v Ljubljani. Na'ančneje poročilo smo morali radi pomanjkanja prostora odložiti na prihodnjo soboto.

Slovensko gledališče v Ljubljani. Gledališka sezona 1904/1905 se otvori v četrtek, dno 29. septembra t. l. in traja do konca marca 1905. Več je razvidno iz tozadevnih lepakov «Dramatičnega društva» v Ljubljani.

Iskaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: Pomočnik manufakturijske stroke za Novo mesto, pomočnik galanterijske za Ljub-

ljano, 2 pomočnika železninske za Celje, trije pomočniki špecerijske za Ljubljano in eden za deželo, 5 pomočnikov mešane stroke za deželo, kontorist za deželo, učenc za Ljubljano. — Službe išče: 2 pomočnika manufakturijske, 3 pomočniki špecerijske in železninske, 5 pomočnikov špecerijske, 17 pomočnikov mešane stroke, kontorist in kontoristinja.

Križem sveta.

Izgubljen denar. Piše se nam: Mož, ki je 9. julija t. l. izgubil večjo svoto denarja na cesti proti Ptujju, naj se zgasi pri župnijskem uradu sv. Marka nižje Ptujja. Mož je bil baje Kranjec.

Volitve na Štajerskem. Minuli torek je volila na Štajerskem nova četrta skupina 8 poslancev. Izvoljenih je bilo: socijalni demokrat urednik Resel v Gradcu, 3 klerikalci, 2 Slovence (župan Roš iz Trbovelj in državni poslanec dr. Ploj). Včeraj se je vršila ožja volitev v dveh okrajih. V enem je zmagal socijalni demokrat dr. Schacherl.

Veliki požar je uničil skoro popolnoma mesto Binnadorf na Württembergem. Zgorelo je 93 hiš, le mali del mesta je še ostal.

Nesreča na železnici. Na progi med Aradom in Temešvarom je skočil s tira preteteni teden del osebnega vlaka, in sicer na postaji Nemet-Szasz. Dve osebi sta ubiti, osem ranjenih. Zdravniki so došli na lice mesta šelo čez štiri ure. — Enaka nesreča se je pripetila tudi 20. t. m. na kolodvoru Ferara, kjer je ušel stroj, ki ga je strojevodja zapustil, kurjač pa ga ni znal ustaviti. Na progi je trčil ob brzovlak, ki je vozil iz Bolonije v Benetke. Tri osebe so bile obite, 21 pa ranjenih, zgorel je tudi poštni aoz.

Štrajk v Marzelju. Zaradi štrajka, ki traja že dober mesec, ima marzeljsko brodarstvo na izvozu 150.000 ton, na uvozu pa 2500 ton škode.

Gospodarske stvari.

Razpis dobave lesa. C. in kr. poveljništvo pomorskega arzenala v Pulju je poslalo trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani razpis za dobavo raznega lesa, ki ga potrebuje pomorski arzenal v letu 1905. Dobaviti je med drugim temeljne tramove iz hrastovega, smrekovega, borovega, jelovega, mahagonovega in mecesnovega lesa; potem brestovo krivino, smrekove drogove, jelove tramove, planke, deske, češnjev les i. t. d. Ponudbe je najkasneje do 30. septembra t. l., 3. ure popoldne poslati na c. in kr. poveljništvo pomorskega arzenala v Pulju. Dobavni razpis, ki obsega natančneje podrobnosti, muožine, vrste in oblike lesa ter dobavne pogoje, je v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Tapetnik in preprogar

Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka.

Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovani z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-6

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafik, Jurčičev trg 3;
Škofji Loki g. M. Žigon, trafik, glavni trg;
Radovljici g. Oton Homann, glavna trafik;
Javorniku g. Štefan Podpac, trgovec;
Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec.

Slovo.

Ker se povodom odhoda iz Kranja nisem mogel vsled kratkega časa osebno posloviti od vseh prijateljev in znancev, jim tem potem kličem srčni «Z Bogom!»

V Kranju, dne 24. septembra 1904.

Radovan Strnad

c. kr. davčni kontrolor.

162-1

Otroški vozički

4.50

gld.

4.50

gld.

se dobivajo po sledečih cenah:

4.40, 5.50, 6.50, 7.50, 8.—, 9.—, 10.—, 12.—,
 14.—, 16.—, 18.—, 20.— gld.

**Galanterijsko blago na drobno in
 na debelo.**

ALBIN RANT v Kranju

59-15

pod mestom.

Glinaste peči,
 štedilnike, banje
 za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
 druge glinaste izdelke
 v vseh barvah, trpežne in ceno
 priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov

August Dreise

v Ljubljani.

Večkrat premišlano!

93-16

461

Doktor pl. Trnkóczy-jev

Kranjski redilni prašek za prašiče

148-2

Londonška medalja

Je dobil v Londonu, Parizu in Rimu
 1903 najvišje odlikovanje
Grand Prix!

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi
 uradno potrjenih. Ta redilna meša se
 meša med krmo že pujskom. Prašiči do-
 sežejo največjo težo.

1 zavoček po 50 vin. se dobiva
 pri trgovcih,

po pošti 5 zavočkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Uradno poverilo.

Predlozeni prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici,
 katere ima znamke za 4 slerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra odeniatódesetletósa.

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Spostovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila
 revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en
 zavoček redilnega praška za prašiče. Človek se nora kar
 čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko
 požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvale
 temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje pripo-
 ročiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za
 prašiče.

Belišće, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z. velespoštovanjem

Josip Englishoh

selemiški nadziratelj.

Damsko kolo

se kupi. Kje? pove upravnistvo „Gorenjca“.

151-8

Zahvala.

Podpisanemu je pogorel poln kozolec pře-
 nice. Zavarovan je bil pri

banki „Slaviji“

ki mi je takoj in v celem obsegu izplačala
 zavarovalnino. Vsled tega priporočam vsake-
 mu ta zavarovalni zavod.

V Dvorjah, 18. septembra 1904.

Janez Barle

posestnik.

157-1

Loterijska srečka dne 17. septembra t. l.

Trst: 21 72 24 62 23

Nihče naj moji ženi ne da nič brez denarja, ker nisem plačnik za njo.

Andrej Knafelj.

Dobropolje pri Brezjah.

159-1

Več krojaških pomočnikov

sprejme takoj v trajno delo **Josip Munih**, krojaški mojster, Podbrdo ob Bači.

160-1

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-4

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Čeniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Hiša

(kakor vila) močno na novo zidana, 6 sob, 3 kuhinje, 2 kleti, hlevi, kamra, dvorišče, sadni, zelenjadni vrt in 2 orala njive, travnika s kozolcem, vse pri hiši z najlepšim razgledom, posebno prikladno za letoviščarje, sedaj mala gostilna, se radi boleznii v svojo ceno s fundus instruk-tusom proda ali odda v najem. Le osebno odgovarja se «pri Kroni», Kokriško predmestje, Kranj.

154-2

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti
papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmacevtskega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkovita pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijev železnato vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim vseh om. Pollitterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajejo z vodo pomešani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1-80.

Zunanja naročila po poštnem povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

II. 199-06

Ob glavni cesti v Kranju

se išče za kako obrt pripraven

lokal.

Naslov naj se naznani upravnštvu «Gorenjca». 158-1

Učenca

poštenih starišev, ki ima veselje do tiskarstva in je dovršil vsaj par gimnazijskih razredov, sprejme

Tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

Tedenski sejem v Kranju dne 21. t. m.

Prignalo se je 444 glav goveje živine, 34 telet, 247 prašičev, 223 ovac, — kozlov, 561 buš. — 50 kg: pšenice K 10-50, prosa K 7-50, ovsa K 8-50, rži K 8—, ajde K 9—, ječmena K 7—, fižol: mandalon in ribničan K 13-50, koks 14-50.

Nov biljard

(Seyfert) za obračati je naprodaj.

Kje? se izve v upravnštvu «Gorenjca».

161-2

Pošteno dekle

sprejemem takoj v službo.

Iv. Lampret, tiskarna, Kranj.

Učenec

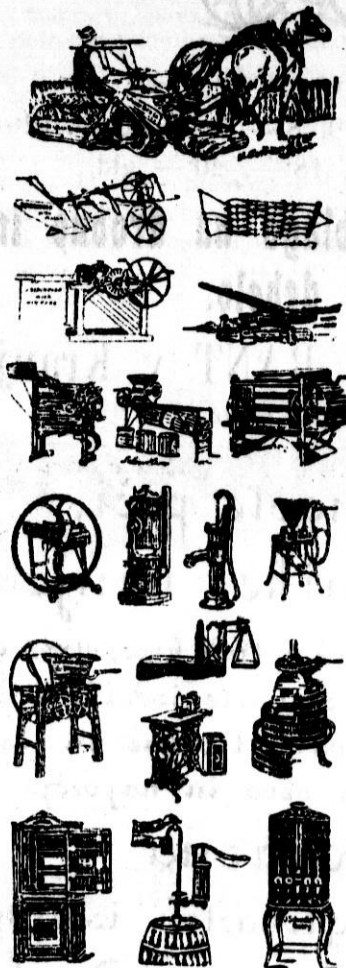
se sprejme pri

H. SUTTNER

155-2

urar v Kranju.

Že veliko let dobro znani
stroji vsake vrste
za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čitilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, mlini za sadje, mlini za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlini za golatje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje klate, sesalke za vino, pipe, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojico, škropilnice za gnojnico, vodovodi.

železne cevi, svinčene cevi, gumijeve cevi, konopne cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladl. d, omare za led.

mlini za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohišivo, namizne tehtnice, steberske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog i. t. d.

po zopet izdatno znižanib cenah, vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Čeniki z več kot 400 slikami brezplačno in

franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti zaželjeni! Piše naj se naravnost: 115-10

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Hamburg-Amerika

150-8

Iz Ljubljane v

Novi York

samo 60 gld. z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

System Salto

M. Podkrajšek

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las.

Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s seperatnim vhodom.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v **lekarni pri sv. Trojici v Kranju**.

38-39

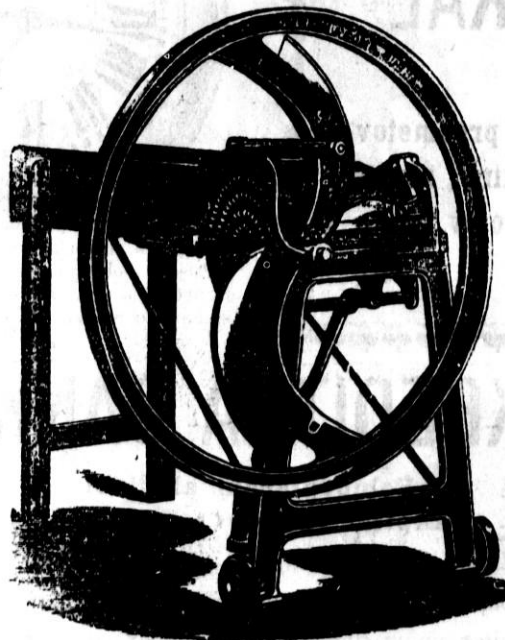

71-34

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom

„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarstvo, ključavničarsko, kovaško, zidarstvo, črevljarstvo orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **trsje za obijanje**

stropov, vlite kotle. Veliko izber **slamorenjic, plah za vozove, železnih peči,**

Roman- in Portland-cement, traeverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago.** Zaloga svetilk, **zaloga različnih barv.**

Foto-emajl
v barvah

Broške, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji

Jv. Jagodic

49-26

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti
samo s 13-36

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: s 1. počastno diplomom za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in s zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Hiša št. 107 v Tržiču

se takoj odda v najem.

157-3

Več se poizve pri lastniku g. Jos. Krennerju v Kranju.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharjih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-47

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo

izborno zalogo

ur,

zlatnine

in

srebrnine

po

najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in

poštne prosto.

Razpošilja se na

vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovito bel gl. 3-75, najfinejša znamka, gl. 6-50. 114-18

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, čekov, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu žrebanju.

17-36

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predjme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva, c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih balah. Veliki prostori, prlično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

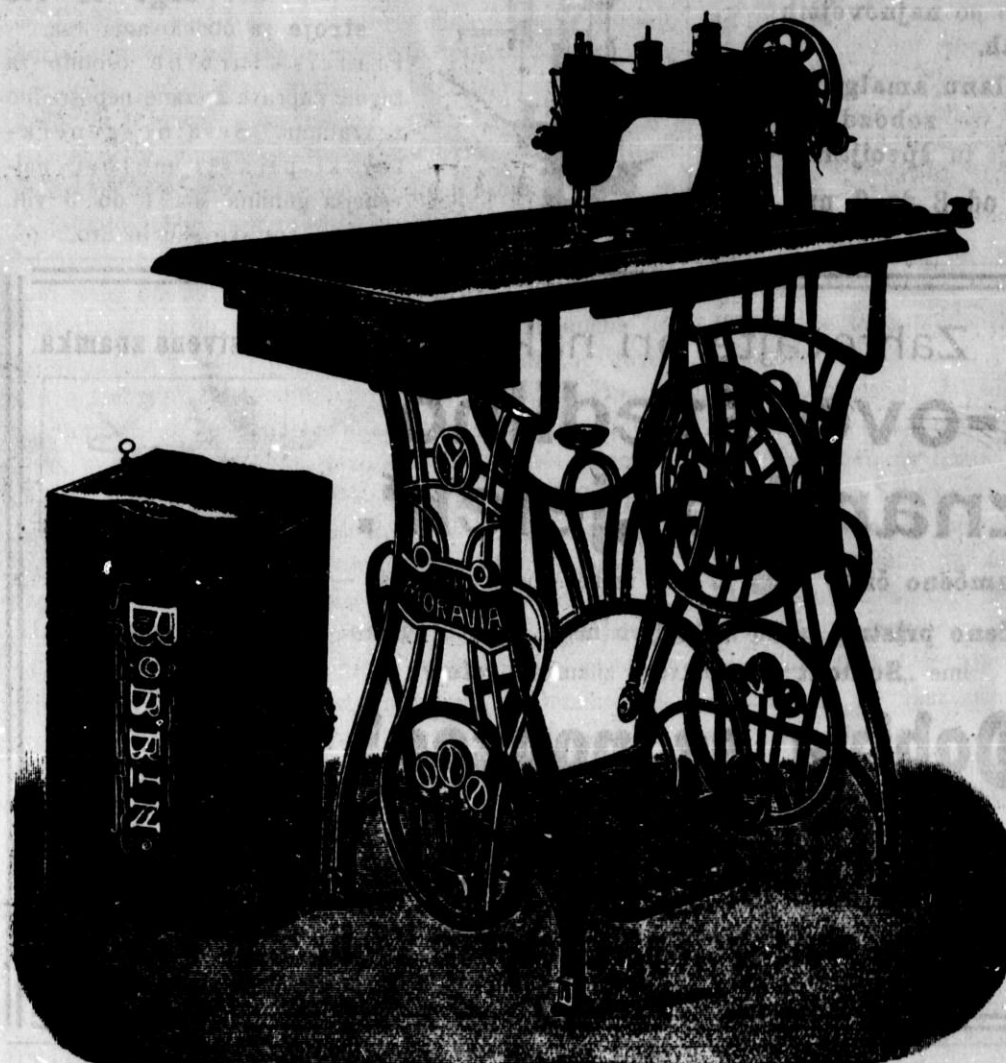
Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-ako ogledalo.

97-17

Pozor!

86-19

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnejši ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravi za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

☛ Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri tvrdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev tvrdke K. & R. Ježek (Blansko).

Dijake

iz boljših hiš, sprejme na stanovanje in hrano učitelj v Ljubljani.

Naslov pove upravištvo «Gorenjca».

147-3

54--27

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Išče se pod jako ugodnimi pogoji več in popolnoma zanesljiv

kolportér

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure, časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravištvo «Gorenjca».

109-3

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

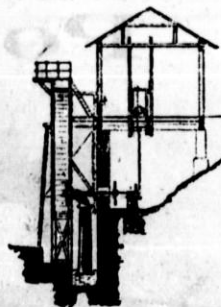
Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajljne mize, ugraje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

103-20

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

104-17

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

119-13

Dobiva se povsod!

Ustje
(Česko)

JURIJ SCHICHT

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na narožbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petičvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravištvo se nahaja v luži števil. 105 nasproti župne cerkve. — Upravištvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.